

Inhoud

Hoofdstuk 1	7
Hoofdstuk 2	28
Hoofdstuk 3	47
Hoofdstuk 4	77
Hoofdstuk 5	109
Hoofdstuk 6	131
Hoofdstuk 7	141
Hoofdstuk 8	166
Hoofdstuk 9	195
Hoofdstuk 10	212
Hoofdstuk 11	227
Hoofdstuk 12	247
Hoofdstuk 13	257
Hoofdstuk 14	270

Hoofdstuk 1

Ik stak een hand onder de dekens uit en belde om Jeeves.

“Goeienavond, Jeeves.”

“Goedemorgen, m’neer.”

Die opmerking verraste mij.

“Is het ochtend dan?”

“Ja, m’neer.”

“Weet je dat zeker? Het lijkt me behoorlijk donker buiten.”

“Er hangt een zware mist, m’neer. Naar u zich zult herinneren bevinden wij ons thans in de herfst – ’t seizoen van nevelen en zoet-rijpend fruit.”

“Het seizoen van wat?”

“Van nevelen, m’neer, en zoet-rijpend fruit.”

“O ja? Ah! Ja! Ja, natuurlijk. Maar goed, dat zal wel; breng me alsjeblieft zo’n oppeppertje van jou, wil je?”

“Ik heb er een voor u gereedstaan in de ijskast, m’neer.”

Jeeves trok zich terug in het onzichtbare en ik ging moeizaam overeind zitten in bed met het onaangename gevoel, zoals je dat wel eens kunt hebben, dat je bijna doodgaat. De avond tevoren had ik in de Drones Club een dineetje gegeven voor Gussie Fink-Nottle om hem als het ware uit te zwaaien nu de dag naderde van zijn huwelijk met Madeline, de enige dochter van Sir Watkyn Bassett CBE – en dat soort bijeenkomsten gaat een mens niet in de koude kleren zitten. Vlak voordat Jeeves was binnengekomen had ik dan ook hevig gedroomd dat de een of andere schurk mij ijzeren tentpinnen in het hoofd aan het hameren was, en dan niet van die gewone tentpinnen, zoals Jael de vrouw van Heber gebruikte, maar reusachtige, roodgloeiende exemplaren!

Jeeves keerde terug met het weefselherstellende preparaat. Ik sloeg het gezwind achterover. De momenten van voorbijgaand ongemak die nu eenmaal onvermijdelijk zijn bij het drinken van Jeeves' onvolprezen ochtendlijke opwekkingsmiddel deden zich voor – het losgeraakte schedeldak stootte tegen het plafond en de uit hun kassen geprojecteerde ogen weerkaatsten als stuiterballen tegen de muur – maar daarna voelde ik me dan ook een stuk beter. Het zou te ver gaan als ik beweerde dat Bertram meteen weer in topvorm verkeerde, maar ik kon toch minstens herstellende genoemd worden en opgewassen tegen humane conversatie.

“Ha!” zei ik, terwijl ik de oogappels voorzichtig terugduwde op hun plek. “Zeg eens, Jeeves, hoe staat het er eigenlijk mee in de wereld? Is dat de krant die je daar in je hand hebt?”

“Nee, m'neer. Dit is wat informatiemateriaal van het reisbureau. Ik meende dat u daar wellicht een blik op zou willen werpen.”

“O ja?” zei ik. “Meende jij dat? Kijk kijk.”

En daarop volgde een korte, pregnante stilte – wanneer ‘pregnant’ hier inderdaad betekent wat ik ermee bedoel.

Ik neem aan dat overal waar twee mannen die allebei een ijzeren wil bezitten langdurig in elkaars nabijheid verkeren, er vanzelfsprekend zo nu en dan botsingen ontstaan. Een dergelijke botsing had zich in elk geval recentelijk voorgedaan in huize Wooster. Jeeves probeerde mij ertoe over te halen een cruise rond de wereld te maken, maar ik voelde daar helemaal niets voor. Ik was daar volkomen duidelijk over geweest maar desondanks ging er vrijwel geen dag voorbij of hij bracht mij een complete bundel dan wel een uitgelezen bouquet van de kleurige folders waarmee de Erkende Reisburo's klanten proberen te winnen. Zijn gedrag deed mij onontkoombaar denken aan dat van zo'n overijverige hond die elke ochtend weer een vette rat op het tapijt voor de haard komt deponeren, ook al is hem al honderd keer in woord en gebaar nadrukkelijk duidelijk gemaakt dat de vraag naar vette ratten gering is, zo niet non-existent.

“Jeeves,” zei ik, “dit moet nu echt een keer afgelopen zijn.”

“Het reizen, m’neer, is bijzonder leerzaam.”

“Maar ik heb meer dan genoeg geleerd, Jeeves. Er kan al jaren niets meer bij. Nee Jeeves, ik weet heus wel wat het is met jou: jouw zilte Vikingbloed begint weer eens te bruisen. Jij snakt naar de golven en naar die zucht van de ziedende zee. Jij ziet jezelf al over het dek paraderen met een zeemanspet op het hoofd. Misschien heeft iemand jou ook wel spannende verhalen verteld over Balinese Schonen en Zuidzeedanseressen. Dat begrijp ik wel en ik heb er alle sympathie voor – maar dat is niks voor mij. Ik weiger mij aan boord van zo’n verdomde heen-en-weerboot te laten hijsen om de hele wereld te worden rondgezeuld.”

“Uitstekend, m’neer.”

Er klonk iets van je-weet-wel in zijn stem en het was duidelijk dat hij misschien wel niet echt misnoegd was, maar toch zeker ook niet noegd. Ik veranderde dus tactvol van onderwerp.

“Goh, Jeeves, dat was gisteravond een alleraardigste festiviteit, mag ik wel zeggen.”

“Werkelijk, m’neer?”

“En of! Iedereen heeft zich uitstekend vermaakt. Ik moest je de groeten overbrengen van Gussie.”

“Ik stel die geste bijzonder op prijs, m’neer. De heer Fink-Nottle moet stellig in zijn nopjes zijn geweest.”

“O, buitengewoon. Vooral gezien het feit dat zijn uren zijn geteld en hij binnenkort Sir Watkyn Bassett tot schoonvader zal hebben. Hij liever dan ik, Jeeves, hij liever dan ik.”

Ik meende volledig wat ik zei en ik zal u vertellen waarom. Een paar maanden eerder werd ik tijdens de nachtelijke viering van de jaarlijkse Grote Roeiwedstrijd door de machtige arm der Wet aangehouden wegens een poging een politiemann van zijn helm te ontdoen en na een onrustige nacht op een houten brits voor het gerecht gesleept in Boshier Street, waar ik tot een boete van vijf eerlijk verkregen ponden werd ver-

oordeeld. De politierechter die mij die monsterlijke boete oplegde – en zijn uitspraak vergezeld deed gaan van een aantal, ik mag wel zeggen, uiterst grievende opmerkingen – was niemand anders dan diezelfde ouwe Bassett, de vader van Gussies aanstaande.

Achteraf bleek ik een van zijn laatste klantjes te zijn geweest, want een paar weken later erfde hij een zak met geld van een verre bloedverwant en verhuisde naar een stil plekje op het platteland. Dat was althans het officiële verhaal. Als je het mij vraagt is hij aan zijn centjes gekomen door gewoonweg jarenlang al die boetes in zijn zak te steken. Vijf pond hier, vijf pond daar – dat telt lekker aan in de loop van de jaren.

“Jij herinnert je die kribbenbijter toch ook nog wel, Jeeves? Een kille, hardvochtige man, of niet soms?”

“Wellicht is Sir Watkyn als privé persoon minder schrikwekkend, m’neer.”

“Dat betwijfel ik zeer. Eens een mispunt, altijd een mispunt. Een kwal is een kwal, hoe je hem ook doorsnijdt. Maar genoeg over die Bassett. Was er nog post?”

“Nee, m’neer.”

“En er heeft ook niemand opgebeld?”

“Toch wel, m’neer. Mevrouw Travers, m’neer.”

“Tante Dahlia? Is die dan weer terug in de stad?”

“Ja, m’neer. Zij uitte de wens dat u haar zou opbellen zodra het u gelegen kwam.”

“Ik weet het nog beter gemaakt,” zei ik hartelijk. “Ik ga persoonlijk bij haar langs.”

Een half uur later klauterde ik de treden op naar haar deur en werd ik opengedaan door de brave Seppings, haar butler.

Hoe weinig kon ik vermoeden, terwijl ik over haar drempel stapte, dat ik vanaf dat moment in de kortste keren hopeloos verwickeld zou raken in de meest hachelijke situaties, die de Woosterse ziel op de proef zouden stellen als nooit tevoren. Ik doel daarmee op de sinistere aangelegenheid betreffende Gussie Fink-Nottle, Madeline Bassett, de oude Pa Bassett,

Stiffy Byng, de eerw. H.P. Pinker-de-Stinker, de achttiende-
eeuwse zilveren roomkoe en het bruinlederen notitieboekje.

Niet de geringste dreiging van het wrede noodlot evenwel, wierp nog zijn schaduw vooruit op de kalme wat'ren van mijn ziel, terwijl ik vrolijk naar binnen huppelde. Ik keek met vreugde uit naar een hernieuwde ontmoeting met onze Dahlia – zij is immers, naar ik wellicht al eens eerder heb vermeld, een alleraardigste en rechtschapen tante, niet te verwarren met die andere tante, Agatha, die zich voedt met glasscherven en lijfgoed draagt van prikkeldraad. Nog afgezien van het pure intellectuele genoegen met haar te kunnen keuvelen, was er de glanzende hoop een uitnodiging te kunnen binnenslepen voor de lunch, want dankzij de zeldzame virtuositeit van haar Franse kok Anatole is het een ware lust voor iedere fijnproever bij haar te mogen aanschuiven voor de warme hap.

De deur van de zitkamer stond open en terwijl ik door de hal liep, ving ik een glimp op van Oom Tom die daar aan het rommelen was met zijn verzameling antiek zilver. Een ogenblik speelde ik met de gedachte even bij hem binnen te lopen om hoi-hoi te zeggen en te informeren naar de problemen met zijn spijsvertering, waaronder hij sinds jaar en dag te lijden heeft. Bij nadere overweging zag ik daar echter van af. De betreffende oom is namelijk nogal geneigd een passerende neef meteen aan te klampen en te overladen met alle mogelijke informatie op het punt van kandelaars en lofwerk, om nog maar te zwijgen van sierkrullen, opgewerkte lintguirlandes en buchelmotieven, zodat een gepast stilzwijgen mij even verstandig leek. Ik zoefde dus voorbij met geprangde lippen, op weg naar de bibliotheek, waarvan ik had vernomen dat tante Dahlia zich daar ophield.

Ik trof mijn vlees-en-bloed daar inderdaad, temidden van een stapel drukproeven waarin zij tot aan haar coiffure was verzonken. Zoals iedereen weet is zij de populaire en charmante uitgeefster van *Milady's Boudoir*, hét weekblad voor

de welopgevoede vrouw. Ik heb er wel eens een artikel aan bijgedragen over het thema 'Wat de welgeklede man thans draagt'.

Bij mijn binnenkomst rees ze naar de oppervlakte en begroette mij met een van die vrolijke jachtkreten die haar zo alom bekend hadden gemaakt in de dagen dat zij nog effectief placht te jagen, bij de Quorn, the Pytchley en andere organisaties die het gemunt hebben op de Britse vos.

"Zo, lelijkerd," zei ze. "Wat doe jij hier?"

"Ik had begrepen, waarde bloedverwante, dat u een overleg met mij begeerde."

"Maar daarom hoeft u nog niet hier binnen te komen stampen en me lastig te vallen bij mijn werk. Een simpel telefoontje was meer dan genoeg geweest. Maar een of ander instinct heeft u natuurlijk ingegeven dat het vandaag precies mijn drukke dag is."

"Als u zich afvroeg of ik wel zou kunnen blijven voor de lunch, dan kan ik u trouwens geruststellen: dat lijkt me, als altijd, verrukkelijk. Wat gaat Anatole ons vandaag voorschotelen?"

"Jou gaat-ie in ieder geval niets voorschotelen, mijn vrolijke jonge lintworm. Ik heb vandaag Pomona Grindle, de roman-schrijfster, bij de lunch te gast."

"Zij is iemand die ik graag zal ontmoeten!"

"Misschien, maar dat gaat niet gebeuren. Dit wordt een strikt *tête-à-tête*. Ik probeer een verhalenserie van haar los te peuteren voor de *Boudoir*. Nee, alles wat ik jou wilde zeggen, is dat je naar een antiekwinkel aan Brompton road moet gaan, vlak voorbij het Oratory-theater, je kunt het niet missen. Daar moet je even stevig afgeven op een roomkoe."

"Daar moet ik wát doen op een wát?"

"Ze hebben daar een achttiende-eeuwse roomkoe die Tom vanmiddag wil gaan kopen."

De schellen vielen mij van de ogen.

"Aha, dat is zeker een of andere zilveren huppeldepup?"

"Ja. Een soort roomkannetje. Je moet vragen of ze je hem

even willen laten zien en als ze dat dan doen, moet je afkeurend kijken.”

“Hoezo? Waarom?”

“Om hun vertrouwen te ondermijnen natuurlijk, sukkel. Om twijfel en argwaan te zaaien in hun geest en ervoor te zorgen dat ze hun prijs wat omlaag doen. Hoe goedkoper Tom dat ding kan krijgen, hoe blijer hij zal zijn. En ik wil hem in zijn allerbeste humeur hebben, want als het mij lukt om *la Grindle* te strikken voor die verhalenreeks, zal ik Tom een flink bedrag moeten zien te ontfutselen. Het is een schande gewoon wat die succesvolle schrijfsters tegenwoordig durven te vragen voor hun flauwekul. Dus maak dadelijk dat je wegkomt en schudt vooral ook meewarig je hoofd als ze je dat ding laten zien.”

Het juiste soort tante ben ik altijd gaarne van dienst, maar ditmaal zag ik mij toch genoodzaakt om een, wat Jeeves zou noemen, *nolle prosequi* uit te spreken. Zijn levensreddende ochtendbrouwsel heeft weliswaar een schier magisch effect, maar zelfs na inname daarvan blijft het onverstandig zomaar met de knar te gaan schudden.

“Het spijt me, maar de knar schudden is er niet bij. Vandaag even niet.”

Ze starde me aan met kritisch opgetrokken rechter wenkbrauw.

“O, zit het zo? Wel, in dat geval, als jouw walgelijke uitspattingen je verhinderen de hersens te bewegen, dan moet je je maar beperken tot het optrekken van de neus. Gaat dat lukken?”

“Jawel, tante.”

“Mooi zo. En dan adem je vervolgens in met een fluitend geluid. Lukt dat? En je klikt een paar keer met je tong. En, o ja, dan zeg je daarna dat dat ding volgens jou nieuw-Hollands is.”

“Hoezo?”

“Dat weet ik niet. Maar het is kennelijk iets wat een roomkoe niet hoort te zijn.”

Ze zweeg een ogenblik en liet haar blik bedachtzaam over mijn wellicht inderdaad nog wat lijkkleurige gelaat dwalen.

“Dus jij hebt gisteravond weer eens de bloemetjes buitengezet? Jij bent toch ook een echte pimpelmees. Het is wel stug: elke keer dat ik jou zie ben je herstellende van een of andere uitspatting. Hou jij nooit eens op met drinken? Zelfs niet als je slaapt?”

Die verdachtmaking moest ik toch ten stelligste aanvechten.

“U doet mij onrecht, lieve tante. Afgezien van speciale festiviteiten en gelegenheden ben ik uitzonderlijk gematigd waar het alcoholische consumpties betreft. Een cocktail of twee, een glaasje wijn aan tafel en misschien een pittig slokje bij de koffie – dat is het wel voor Bertram Wooster. Maar gisteravond had ik een vrijgezellenavondje georganiseerd voor Gussie Fink-Nottle.”

“Kijk eens aan!” Ze lachte – een tikje luider dan ik in mijn nog wat kwetsbare gezondheidstoestand eigenlijk op prijs kon stellen, maar zij is nu eenmaal een vrouw die al gauw de kalk van het plafond doet vallen wanneer zij zich amuseert. “Aha! Die Spink-Bottle, hè! Nou, mijn zegen heeft hij. Hoe gaat het met onze salamandervriend?”

“Redelijk puik.”

“Heeft-ie een speech gehouden tijdens jullie orgie?”

“Ja, vreemd genoeg wel! Ik had helemaal verwacht dat hij dat blozend zou weigeren, maar nee hoor. We dronken op zijn gezondheid en hij stond op, koel als de komkommers, zoals Anatole zou zeggen, en hield een fascinerend verhaal, eerlijk.”

“Zo dronken als een kanon, neem ik aan.”

“Integendeel. Schandalig nuchter zelfs.”

“Nou, dat is dan weer eens wat anders.”

Er viel een bedachtzame stilte. Wij dachten allebei aan die zomermiddag in het dorp nabij tantes buitenhuis in Worcestershire, waar Gussie, door een uitzonderlijke samenloop van omstandigheden tot achter de tanden volgegoten met spirituoosa, de jeugdige pupillen van de Middelbare School van

Market Snodsbury ooit had toegesproken ter gelegenheid van de jaarlijkse prijsuitreiking.

Wat ik nu nooit precies weet wanneer ik een verhaal wil gaan vertellen over iemand die ik wel eens vaker ter sprake heb gebracht, is hoeveel informatie ik er dan aan het begin in moet gooien. Dat is een probleem waar je van verschillende kanten naar kunt kijken. Ik bedoel, in dit geval bijvoorbeeld, als ik aanneem dat mijn publiek al alles weet over Gussie Fink-Nottle en gewoon maar begin, dan tasten de mensen die bij de vorige gelegenheid toevallig níet aan mijn lippen hingen opeens in het duister, terwijl als ik nu eerst acht hoofdstukken ga wijden aan 's mans leven en werken, die andere figuren, die dus wel aan die lippen hingen, beginnen te gapen en dingen gaan roepen als “Ouwe koek!” en “Schiet toch eens op!”

Ik vrees dat het enige wat ik kan doen, is de essentiële feiten zo beknopt mogelijk uiteenzetten ten behoeve van de nieuwkomers, met een verontschuldiging gebaar naar de anderen om aan te duiden dat zij de komende minuten beter even iets voor zichzelf kunnen gaan doen en dat ik zo weer bij ze ben.

Die Gussie waar ik het over had, is een kameraad van mij, een jongen met een nogal vis-achtige gelaatsexpressie die zich, sedert het bereiken van de jaren des ondersheids, begraven heeft op het platteland teneinde zich geheel en al te wijden aan de bestudering van watersalamanders. Hij houdt die beestjes in glazen bakken, zodat hij hun gedragingen met nijvere blik in de gaten kan houden. Een verstokt anachoreet zou je hem genoemd hebben als je dat woord toevallig had gekend, en daar zou je dan groot gelijk in hebben gehad. Naar alle regels der logica behoorde hij zonder meer tot de minst waarschijnlijke types waar het gaat om het fluisteren van lieve woordjes in albasten oortjes en de daaropvolgende aanschaf van gouden ringen en bruidssuikers.

Maar de Liefde overwint tenslotte toch altijd. Toen hij op een dag Madeline Bassett tegenkwam was onze Gussie onmiddellijk verkocht en kon niet meer worden geruild. Hij kwam uit

zijn schuilhoek te voorschijn, begon een veroveringsoffensief vol Gussiaanse perikelen, maar wist tenslotte te scoren. En nu stond hij dus op de rol om binnen afzienbare tijd gehuld in streepjesbroek en hoge hoed naar het altaar te schrijden met die hopeloze troela aan zijn arm!

Als ik haar een hopeloze troela noem, dan is dat omdat zij een hopeloze troela is. Wij Woosters zijn hoofs en ridderlijk van aard, maar komen waar nodig onverbloemd voor onze mening uit. Madeline is een schoolvoorbeeld van het druilerige, zoetsappige, sentimentele type, compleet met smeltende blik en tortelend stemgeluid en de zonderlingste opvattingen over dingen als sterren en konijnen. Zo heeft ze mij eens verteld dat konijntjes in feite dwergjes zijn uit de hofstoet van de Elfenkoningin en dat de sterren het bloemenkransje zijn van God. Volstrekte onzin natuurlijk. Dat zijn ze helemaal niet.

Tante Dahlia liet een diep-rommelend gegrink horen, want die speech van Gussie in Market Snodsbury behoorde tot haar gelukkigste herinneringen.

“Die bovenste beste Spink-Bottle! Waar hangt hij op dit moment uit?”

“Op het landgoed van Pa Bassett, Totleigh Towers, Totleigh-in-the-Wold, Gloucestershire. Hij is daar vanmorgen meteen weer naartoe gegaan. Ze trouwen in het kerkje daar in het dorp.”

“Ga jij daarheen?”

“Absoluut niet.”

“Nee, dat zou natuurlijk veel te pijnlijk zijn voor jou. Omdat jij zelf verliefd bent op dat meisje, bedoel ik.”

Ik staarde haar verbijsterd aan.

“Verliefd? Ik? Op een meisje dat denkt dat er een kindje wordt geboren elke keer dat een elfje haar neusje snuit?”

“Nou ja, je bent tenslotte met haar verloofd geweest.”

“Ja, een minuut of vijf. En volkomen buiten mijn schuld. Mijn beste ouwe bloedverwant,” zei ik getergd, “u kent maar al te goed de precare achtergronden van die gruwelijke geschiedenis.”

Ik huiverde. Het betrof hier een incident uit mijn biografie waar ik niet graag aan terugdacht. Kortgezegd was dit wat er had plaatsgevonden: Gussie had, ongetwijfeld door zijn langdurige omgang met watersalamanders, last van zwakke zenuwen en durfde het daardoor niet aan Madeline Bassett ten huwelijk te vragen. Daarom had hij mij gevraagd een goed woordje voor hem te doen. Maar toen ik dat deed, dacht het stomme kind dat ik om haar hand vroeg, voor mijzelf. En het resultaat was dat zij na die beschamende vertoning tijdens de prijsuitreiking het uitmaakte met Gussie en voor mij koos. En ik had natuurlijk geen andere mogelijkheid dan me bij het ergste neer te leggen. Ik bedoel: als een meisje het in haar malle harsens gehaald heeft dat je hoteldebotel van haar bent en ze komt je vertellen dat ze haar verkering aan de kant heeft gezet en nu met jou in het bootje wil stappen – wat kun je dan doen?

Gelukkig is alles ter elfder ure nog in orde gekomen doordat die twee druiven uiteindelijk toch weer vrede sloten, maar ik huiverde nog altijd als ik alleen maar terugdacht aan die momenten van levensgevaar. Ik zou pas werkelijk gerust zijn op het moment dat de priester gevraagd had “Wat is daarop uw antwoord, Augustus?” en Gussie een schuchter “Ja.” had gefluisterd.

“Ik weet niet of het je interesseert,” zei tante Dahlia, “maar ik ben zelf ook niet van plan om die bruiloft te gaan bijwonen. Ik heb een gruwzame hekel aan Sir Watkyn Bassett en ik vind niet dat die man wat voor steun dan ook verdient. Wat een vreselijke kerel is dat!”

“U kent die oude lastpak dus?” vroeg ik verbaasd, hoewel het natuurlijk maar weer eens aantoonde hoe waar het is wat ik altijd beweert, nl. dat het een kleine wereld is.

“Ja, ik ken hem. Het is een vriend van Tom. Ze verzamelen allebei antiek zilver en gaan daar voortdurend over tegen elkaar tekeer als wolven. Vorige maand logeerde Bassett bij ons op Brinkley en wil je weten hoe hij zijn dankbaarheid toonde voor alle goede zorgen die ik als gastvrouw aan hem heb be-

steed? Hij heeft stiekem achter mijn rug om geprobeerd om Anatole bij mij weg te lokken!”

“Nee heus?”

“Jawel. Serieus. Godzijdank is Anatole mij trouw gebleven – nadat ik zijn salaris had verdubbeld.”

“Verdubbel het opnieuw,” zei ik uit de grond van mijn hart. “Blijf het telkens opnieuw verdubbelen. Liever geld over hem uitgestort als water, dan die grootmeester van gebraad en stoofpot te moeten verliezen.”

Ik was zichtbaar aangedaan. De gedachte dat Anatole, die ongeëvenaarde tovenaar aan het fornuis bijna was overgehaald om te vertrekken van Brinkley Court, waar ik altijd van zijn prestaties kon genieten door mezelf uit te nodigen voor een bezoekje, om nota bene te gaan dienen onder Pa Bassett, de laatste man op aarde waarvan men zou kunnen verwachten dat hij ooit vork en mes zou klaarleggen voor Bertram, had mij diep getroffen.

“Ja,” zei tante Dahlia, en de blik in haar ogen smeulde nog hevig na bij het terugdenken aan die schurkenstreek, “zo zie je maar wat een achterbakse ladelichter die Sir Watkyn Bassett is. Waarschuw Spink-Bottle maar vast dat hij goed op zijn spulletjes let tijdens de trouwdag. Eén moment van onoplettendheid en die overjarige vandaal gaat er al in de sacristie vandoor met zijn dasspeld. En nu opgehoepeld,” zei ze, terwijl ze greep naar iets dat eruitzag als een weldoorwrocht artikel over de hygiënische verzorging van zieke en gezonde peuters. “Ik heb nog tonnen aan drukproeven te corrigeren. En o ja, geef dit aan Jeeves als je hem ziet. Het is een stuk voor de rubriek ‘Voor Uw Echtgenoot’. Het staat vol allerlei geheimtaal over al dan niet glanzende biezen langs de pantalon bij avondkleding voor heren. Laat hem daar alsjeblijft eens naar kijken. Ik heb van dat soort dingen geen verstand; voor hetzelfde geld is het pure communistische propaganda. En wat dat klusje betreft, zorg dat je dat niet verprutst. Herhaal nog eens in je eigen woorden wat je precies moet doen.”

“Ik ga naar die antiekwinkel...”

“...op Brompton road...”

“...op, zoals u zegt, Brompton road. Ik vraag naar die roomkoe...”

“...en die kraak je af. Precies. En dan nu wegwezen. De deur is vlak achter je.”

Het was met opgewekt hart dat ik de voordeur uitging en een passerende taxi wenkte. Menigeen zou ongetwijfeld wat kregel zijn geweest als hij zijn ochtend op deze manier in de war gegooid had gezien, maar ik was alleen maar blij bij de gedachte dat ik in staat was gesteld deze kleine daad van naastenliefde te verrichten. Je hoeft bij Bertram Wooster, zeg ik vaak, alleen maar dat buitenste laagje er even af te krassen en je vindt daarbinnen een onvervalste Padvinder.

Die antiekwinkel aan Brompton road was, als verwacht, gewoon een antiekwinkel aan Brompton road: net als alle andere antiekwinkels, behalve het poenige genre rond Bond Street, van buiten groezelig en van binnen duister en muf. Ik weet niet waarom, maar het ruikt in dat soort zaken altijd net alsof de eigenaar in een achterkamertje op een oliestel een hutspotje aan het koken is.

“Heeft u misschien...” begon ik, terwijl ik binnenkwam – maar ik zweeg toen ik zag dat de figuur achter de toonbank al met twee andere klanten in gesprek was.

“Neemt u mij niet kwalijk” wilde ik al even toevoegen om duidelijk te maken dat ik te vroeg getoeterd had. Doch de woorden stolden op mijn lippen.

Behoorlijk wat zoet-rijpende herfstnevelen waren ook deze winkel binnengedreven, maar ondanks het gebrekkige licht had ik toch opgemerkt dat de oudste en kleinste van die twee klanten mij niet onbekend was.

Het was Pa Bassett. De man zelf. Geen plaatje.

Zoals al vaak is opgemerkt, wordt het karakter der Woosters

onder meer gekenmerkt door een taai, bulldog-achtig element. Het was deze typerende trek die zich op dat moment bij mij manifesteerde. Een minder krachtige persoonlijkheid zou zich in deze situatie ongetwijfeld stilletjes hebben teruggetrokken, maar ik hield stand. Mijn verleden lag nu eenmaal achter mij, was mijn opvatting. Door die vijf pond op te hoesten had ik mijn schuld aan de maatschappij voldaan en had ik van dat twijfelachtige mannetje met zijn garnalengezicht niets meer te vrezen. Ik bleef dus staan waar ik stond en bekeek hem steeds van een afstandje.

Toen ik binnenkwam had hij zich omgedraaid en een snelle blik op mij geworpen. Daarna bleef hij echter telkens zijdelings naar mij gluren. Het kon volgens mij dan ook niet anders dan een kwestie van tijd zijn, voordat die verborgen snaar in zijn geheugen geraakt zou worden en hij zou gaan beseffen dat de keurig ogende, slanke jongeling die daar op de achtergrond op zijn paraplu stond te leunen een oude bekende van hem was. En inderdaad werd het na enige tijd duidelijk dat het kwartje gevallen was. Toen de antiekwinkelier zich even elders in het pand terugtrok om iets te zoeken, stapte hij op mij af. Hij bekeek mij nieuwsgierig van top tot teen door zijn multifocale voorruit.

“Hallo, hallo,” zei hij. “Ik ken jou ergens van, jongeman. Ik vergeet nooit een gezicht. Ik heb jou wel eens in het verdachtenbankje gehad.”

Ik boog even beleefd.

“Juist. Maar geen twee keer. Heel goed! Jij hebt je lesje geleerd dus. Op het rechte pad nu, hè? Geweldig. Ik denk even na: waar was dat ook alweer voor? Niet zeggen, niet zeggen. Het schiet me zo weer te binnen. Ah, ja, natuurlijk: tasjesroof.”

“Nee, nee. Het was...”

“Tasjesroof,” herhaalde hij koppig. “Ik herinner het me precies. Maar goed, dat ligt nu allemaal achter ons, nietwaar? We zijn met een prachtige schone lei begonnen, toch? Heel mooi,

heel mooi. Roderick, kom eens even hier. Ik heb hier een heel interessant geval.”

Zijn maatje, dat een zilveren dienblad had staan bekijken, legde dat neer en voegde zich bij ons.

Zoals ik al gelegenheid had gehad om op te merken bezat deze andere vogel een werkelijk adembeklemmende gestalte. Een goeie twee meter tien lang en gehuld in een geruite overjas die hem zo'n anderhalve meter breed deed lijken, trok hij niet alleen sterk de aandacht, maar wist hij die ook te behouden. Het was alsof de Natuur van plan was geweest een gorilla te creëren, maar op het laatste moment van gedachten was veranderd.

Het waren overigens niet alleen zijn buitengewone afmetingen die indruk maakten. Wat misschien nog sterker opviel, was zijn gezicht, dat krachtig en hoekig was uitgevoerd en naar het midden toe licht besnord. Zijn blik was scherp en doordringend. Ik weet niet of u wel eens afbeeldingen hebt gezien in kranten en tijdschriften van Dictators met geheven kin en felle, gloeiende blik, die het Volk met vurige woorden doen ontvlammen bij de opening van een nieuwe kegelbaan of iets dergelijks, maar dat was waar hij mij aan deed denken.

“Roderick,” zei de oude Bassett, “ik wil jou even voorstellen aan deze knaap hier. Hij is een geval dat volkomen illustreert wat ik al zo vaak heb beweerd: dat een verblijf in de gevangenis allerminst een negatieve invloed heeft, maar karakterversterkend werkt en de mens in staat stelt om op de puinhopen van een grauw verleden te bouwen aan een stralend heden.”

Ik herkende dat versje – het was er een van Jeeves – en ik vroeg mij af waar hij het kon hebben gehoord.

“Bekijk me nou eens die kerel. Nog niet zo lang geleden heb ik hem drie maanden gegeven voor het roven van tasjes op stations en het is overduidelijk dat de tijd die hij in de gevangenis heeft doorgebracht een voortreffelijke uitwerking op hem heeft gehad. Hij is een herschapen mens.”

“O ja?” reageerde de dictator.

Ik geef toe dat het niet een voluit snerend “O ja joh?” was, maar toch beviel zijn manier van spreken me niet. Hij keek me aan met een akelig soort hooghartige uitdrukking in zijn ogen. Ik dacht nog: die figuur zou nou precies de goeie geweest zijn om een roomkoe af te kammen.

“Hoezo denk jij dat hij herschapen is?”

“Natuurlijk is hij herschapen. Je hoeft maar naar hem te kijken: keurig verzorgd, keurig gekleed, een beschaafd lid van de Samenleving. Ik weet niet wat hij tegenwoordig doet voor de kost, maar het is volkomen duidelijk dat hij in elk geval geen tasjes meer steelt. Wat doe jij tegenwoordig, jongeman?”

“Hij steelt nu paraplu’s kennelijk,” zei de Dictator. “Ik zie tenminste dat hij die van jou in zijn handen heeft.”

Ik stond op het punt om die vuige beschuldiging met kracht te ontkennen – ik had met dat doel mijn mond zelfs al geopend – toen ik plotseling als door een dreun met een ploerendoder op het bovenkaaksbeen getroffen werd door het feit dat hij voor een goed deel gelijk had.

Ik bedoel, dat ik mij opeens herinnerde dat ik zonder paraplu was uitgegaan, maar desondanks nu onmiskenbaar tot de tanden was bewapend met paraplu’s. Ik weet niet waarom ik het exemplaar had beetgepakt dat daar tegen een zeventiende-eeuwse stoel geleund had gestaan, anders dan door het oerinstinct waarmee een parapluloze heer als vanzelf zijn hand uitsteekt naar het eerste het beste regenscherm waar zijn oog op valt, zoals een bloem reikt naar de zon.

Een volmondig excuus leek op zijn plaats en dat sprak ik dan ook uit terwijl ik het instrument overhandigde.

“Neem me niet kwalijk zeg, dat spijt me nu toch verschrikkelijk.”

De oude Bassett zei dat het hem ook speet, maar toch vooral heel droevig maakte. Het was dit soort dingen, zei hij, dat hem telkens weer ontgoochelde en teleurstelde.

De Dictator moest ook zo nodig een duit in het zakje doen. Hij vroeg of hij niet een politieagent moest roepen. De ogen

van de oude Bassett lichtten heel even op. Een politierechter vindt het natuurlijk heerlijk om een agent te kunnen roepen. Zo'n beetje het gevoel dat een tijger krijgt als hij bloed proeft. Maar hij schudde zijn hoofd.

“Nee, Roderick. Ik zou niet kunnen. Niet vandaag – op de gelukkigste dag van mijn leven.”

De Dictator kneep zijn lippen op elkaar. Het zou de dag juist helemaal *af* maken, zag je hem denken.

“Maar luister toch,” blaatte ik intussen, “dit is gewoon een vergissing.”

“Jaja!” zei de Dictator.

“Ik dacht dat het mijn eigen paraplu was.”

“Dat,” zei de oude Bassett, “is nu juist het fundamentele probleem met jou, jongeman. Dat het verschil tussen *mijn* en *dijn* jou volledig ontgaat. Ik zal je deze keer niet laten arresteren, maar ik raad je aan om verder *héél*, *héél* voorzichtig te zijn. Kom mee, Roderick.”

Ze gingen er vandoor, waarbij de Dictator in de deuropening nog even bleef staan om mij een vernietigende blik toe te werpen bij een herhaald “Jaja!”

Naar u zich kunt indenken vormde dit alles een bijzonder nare ervaring voor iemand met mijn gevoelige natuur en in een eerste reactie neigde ik er dan ook toe om tante Dahlia's opdracht verder te laten voor wat die was en terug te gaan naar huis voor een tweede portie van Jeeves' speciale opkikker. U weet zelf hoe 't hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar 't genot der frisse waterstromen. Iets in die geest. Ik besepte nu hoe onverstandig het was geweest om mij in het Londense gewoel te wagen met slechts één dosis achter de knopen en ik stond op het punt om te verdampen en terug te keren tot de bron, toen de antiquair uit zijn achterkamer opdook, vergezeld van een sterke hutspotgeur en een rossige kat, en informeerde wat hij voor mij kon doen. Nu hij dat zo ter sprake bracht, zei ik dat ik had gehoord dat hij een achttiende-eeuwse roomkoe te koop had.

Hij schudde het hoofd. Hij was een nogal schimmelig type met een somber gezicht, dat vrijwel geheel schuilging achter een waterval van witte bakkebaarden.

“U bent te laat, meneer. Die is al beloofd aan een klant.”

“Met de naam Travers wellicht?”

“Jawel.”

“Ah, maar dan is het in orde. Verneem dan, gij met uw schuldeloos gelaat en goede luim,” zei ik, want ik ben graag beleefd, “dat de voornoemde Travers mijn oom is. Hij heeft me hierheen gestuurd om het ding te bekijken. Graaf het dus alstublieft voor me op. Ik durf te wedden dat het niet veel zaaks is.”

“Het is een prachtige roomkoe.”

“Jaja!” zei ik met een toepasselijk citaat van de Dictator. “Dat vindt u misschien. We zullen zien.”

Ik geef graag toe dat oud zilver mij persoonlijk niet erg boeit, en hoewel ik hem nooit heb willen kwetsen door dat tegen hem te zeggen, heb ik die liefhebberij van Oom Tom altijd beschouwd als een bewijs van beginnende hersenverwerking en iets dat hij maar beter goed in de gaten zou kunnen houden voordat het erger wordt. Ik had dus al niet verwacht dat mijn hart een sprongetje zou maken bij het zien van het betreffende curiosum. Maar toen kabouter bakkebaard met het ding vanachter de coulissen te voorschijn kwam, wist ik eigenlijk niet of ik nu moest lachen of huilen. Het idee dat ik een oom had die bereid was goed geld neer te leggen voor een dergelijk product, trof mij pijnlijk.

Het was een zilveren koe. Maar als ik ‘koe’ zeg, mag u daarbij vooral niet denken aan het soort brave, respectabele herkauwer zoals u dat in elk mals weiland gras kunt zien verstouwen. Nee nee, dit was een soort boosaardig grijnzend gedierte uit het Schimmenrijk, met een blik alsof het voor een stuiver bereid was om gif in je thee te doen. Het was zowat zes centimeter hoog en tien centimeter lang. Midden op zijn rug zat een luikje en zijn staart krulde met een boogje terug en vormde

zo een klein handvat ten behoeve van de roomliefhebber. De aanblik van het geheel verplaatste mij in een ander, angstaanjagend universum.

Het werd daardoor wel erg gemakkelijk om mij te kwijten van de taak die tante Dahlia mij had opgelegd. Ik tuitte de lippen en klikte, in dezelfde beweging, met de tong. Ook zoog ik mijn adem met een fluitend geluid naar binnen. De totaalindruk die dat wekte, was die van een man die absoluut niet de geringste sympathie voelde voor deze roomkoe en ik zag hoe het schimmelige baasje opschrok, als had ik hem op een pijnlijk plekje geraakt.

“O gut, o gut, o gut,” zei ik. “Ach, ach, ach, ach, ach, ach! O nee, nee, nee, nee, nee! Dit vind ik echt helemaal niks,” zei ik tuitend en klakkend dat het een lieve lust had. “Dit is helemaal verkeerd.”

“Helemaal verkeerd?”

“Helemaal verkeerd. Dit is nieuw-Hollands.”

“Nieuw-Hollands?” Ik weet niet of hij ook letterlijk schuimbekte. Het kan zijn van wel, het kan zijn van niet. Maar het was in elk geval een intens psychisch lijden, dat ik hem had aangedaan, kennelijk. “Hoe bedoelt u, nieuw-Hollands? Dit is achttiende-eeuws Engels. Kijkt u maar naar het zilverkeur!”

“Ik zie helemaal geen zilverkeur.”

“Bent u soms blind? Hier, loopt u er even mee naar de straat. Daar is het lichter.”

“Okee,” zei ik en ik liep naar de deur, aanvankelijk met de licht verveelde pas van de kenner die van mening is dat men hier zijn tijd verknoeit.

Ik zeg ‘aanvankelijk’, omdat ik na een paar passen helaas over de kat struikelde en het is nu eenmaal heel lastig om een verveelde slenterpas te combineren met het struikelen over katten. Ik schoot abrupt in een hoge versnelling en schoot de deur uit met de vaart van iemand die na een beroving, achtervolgd door de politie, naar de vluchtauto rent. De roomkoe schoot uit mijn handen en het was een geluk dat ik halverwege

het trottoir tegen een medeburger opbotste, want anders was ik met een smak in de goot terechtgekomen.

Nou ja, het was niet helemaal een geluk, bleek, want die medeburger was Sir Watkyn Bassett. Hij stond mij aan te staren met afschuw en verontwaardiging glanzend achter zijn *pince-nez*, en je zag hem al bijna op zijn vingers het aantal strafpunten tellen. Eerst tasjesroof, wil ik maar zeggen, vervolgens paraplu-diefstal en nu dit weer. Zijn hele houding was die van de man die aan de laatste strohalm toe is.

“Roep een agent, Roderick!” krijsde hij, opgewonden op en neer springend.

Dat liet de Dictator zich geen tweemaal zeggen.

“Politie!” bulderde hij.

“Politie!” kwaakte de oude Bassett in het kopregister.

“Politie!” voegde de Dictator eraan toe in een donderende baspartij.

En even later doemde er iets breedts op uit de mist, en zei: “Wat zijn wij aan het doen?”

Nu had ik het natuurlijk allemaal best uit kunnen leggen als ik was gebleven en er even voor was gaan zitten, maar ik had helemaal geen zin om te blijven en er even voor te gaan zitten. Na een handige schijnbeweging zette ik het op een lopen en was als de wind verdwenen. Een stem riep ‘Stop!’, maar dat deed ik natuurlijk niet. Stel je voor, stoppen! Dat was uiteraard geen optie. Ik spurte door steegjes en zijstraatjes, totdat ik uiteindelijk ergens in de buurt van Sloane Square uitkwam. Daar stapte ik in een taxi om terug te keren naar de beschaafde wereld.

Mijn oorspronkelijke bedoeling was om naar de Drones Club te gaan en daar een hapje te lunchen, maar ik was nog niet ver, toen ik begon te beseffen dat ik daar eigenlijk even niet aan toe was. Ik doe voor niemand onder in mijn waardering voor de Drones Club... met zijn sprankelende conversatie, zijn camaraderie, zijn evocatie van al het goede en schone dat een wereldstad te bieden heeft... maar ik wist

dat er aan de lunchtafel ook ongetwijfeld weer heel wat met brood gesmeten zou worden en ik was op dat moment niet opgewassen tegen langssuizende harde bolletjes. Ik paste dus razendsnel mijn krijgsplan aan en vroeg de chauffeur mij naar het dichtstbijzijnde Turkse badhuis te brengen.

Voor een Turks b. neem ik altijd nogal de tijd en het begon dus al aardig wat later te worden toen ik huiswaarts keerde. Ik had kans gezien om twee of drie uur te slapen in mijn hokje en dat samen met de heilzame activiteit van de zweetklieren en een frisse duik in de koele kuip, had de blosjes weer rijkelijk op mijn wangen teruggebracht. Het was dan ook vrijwel met een vrolijk tralala op de lippen dat ik de deur opensleutelde en mijn zitkamer binnenstapte.

Het volgende ogenblik werd van mijn goede humeur echter de hoofdkraan dichtgedraaid door de aanblik van een stapel telegrammen op tafel.